

• ὁ ἀνακαλύψας νὰ ἐννοήτῃ τὴν σημασίαν αὐτῶν, προσ-
• καθήτῃ νὰ μεταμορφώσῃ αὐτὰ εἰς ψευδῆ-ἰομηρικὰ
καλίμψηστα. •

Ὅσοι ἀνέγνωσαν τὴν κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἔτους τού-
του ἐκδοθεῖσαν διὰ τῆς *Πανδώρας* διατριβὴν περὶ τῶν
Σιμωνιδείων χειρογράφων, ἐνθυμοῦνται ἴσως ὅτι ὁ
Κ. Ραγκαβῆς, οὔτε τὴν ιδίαν ἐξέφρασε πώποτε ὅτι ὁ
Κ. Σιμωνίδης κατέχει χειρόγραφα ἀρχαῖα ἢ τοῦ με-
σαιωνοῦ, οὔτ' ἐφοβήθη ἐπομένως μὴ μεταβάλῃ αὐτὰ
εἰς ψευδῆ καλίμψηστα· ἐξ ἐναντίας, καὶ μετὰ τὴν γαλ-
κευθεῖσαν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀνακαλύψιν τοῦ κυ-
λίνδρου, περὶ ἧς ἐγράψεν ἐν ἐκτάσει τὴν 9 αὐγούστου
ἢ γαλλικῇ *Εφημερίδι τῆς Κωνσταντινουπόλεως*, ὁ
συνάδελφος ἡμῶν ἐξακολουθεῖ νὰ πιστεύῃ ὅτι ὁ Κ.
Σιμωνίδης διατηρεῖ εἰσέτι ἀκμαίαν τὴν περὶ τὸ μυ-
θοποιεῖν, ὡς εἶπεν ὁ σοφὸς Μουστοξύδης, γόνιμον αὐ-
τοῦ φαντασίαν. Ἡμεῖς δὲ ἀποδίδομεν ἐτι πληρεστέραν
δικαιοσύνην τῷ Κ. Σιμωνίδῃ, ἀναγνωρίζοντες τὴν εὐ-
φυλίαν, μεθ' ἧς ἐξελέξατο τόπον διαμονῆς ἕνα ἐξ ἐκεί-
νων ὅπου ἐπαναλαμβάνονται καὶ πιστεύονται μετὰ θαυ-
μασμοῦ οἱ μῦθοι τῆς Χαλιμαῆς καὶ τοῦ Πιλαΐδος.

N. Δ.

ΑΡΤΟΚΑΡΠΕΑΙ.

Αἱ Ἀρτοκαρπεαὶ εἶναι δένδρα τῆς Μεσημβρινῆς Ἀ-
σίας, τῶν Ἰνδιῶν καὶ τῶν θερμῶν νήτων τοῦ Ὠκεα-
νοῦ. Εἶναι δ' ἐν ἐξ ἐκείνων τῶν εὐεργετημάτων τὰ ὁ-
ποῖα μὲ δαψιλῆ χεῖρα ἢ πάνσοπος χεῖρ τοῦ Δημιουργοῦ
διέσπειρεν ἐπὶ τῆς γῆς πρὸς τροφήν τῶν ἀνθρώ-
πων, εἰς μέρη ὅπου ἄλλου εἶδους θρεπτικῶν φυτῶν,
εἴτε δὲν εὐδοκιμοῦσιν, εἴτε δὲν εἶναι ἀφθονα.

Αἱ Ἀρτοκαρπεαὶ φέρουσι κορμὸν ἔχοντα διάμετρον
ἑνὸς καὶ ἡμίσεως ποδός, ἐνίοτε δὲ καὶ παχύτερον, ὑ-
ψηλὸν δὲ ὑπὲρ τοὺς τεσσαράκοντα πόδας. Πρὸς τὴν
κορυφὴν τοῦ δένδρου ὁ κορμὸς διακλαδοῦται καὶ σχη-
ματίζει κεφαλὴν ἡμισφαιρικὴν, οἱ κατώτεροι κλάδοι
τῆς ὁποίας εἶναι πάντοτε μεγαλήτεροι, καὶ ἐκτείν-
ονται ὀριζοντεῖως, αἱ δὲ μικραὶ αὐτῆς διακλαδώ-
σεις, μᾶλλον κάθετοι, φέρουσι τὰ φύλλα, τὰ ἄνθη καὶ
τοὺς καρποὺς κατὰ τὰ ἄκρα τῶν. Τὰ φύλλα ἔχουσι
μέγεθος ἑνὸς καὶ ἡμίσεως ποδός, καὶ εἶναι ἑμμισχά
ῶσειδῆ, ἀκέραια, ἢ τετμημένα κατὰ τὰ ἄκρα. Τὰ δὲ
ἄνθη εὐρίσκονται εἰς τὴν μασχάλην τῶν μίσχων τῶν
φύλλων πρὸς τὴν κορυφὴν, ὡς εἶπομεν, τοῦ κλάδου
ὅστις τελευτᾷ εἰς μέγαν κατακόρυφον ὀρθαλμὸν, ἀνά-
λογον, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰ περικαλύμματα καὶ τὸν ὀρ-
γανισμόν του μὲ τοὺς κατακόρυφους ὀρθαλμοὺς τῆς ἰ-
δικῆς μας Συκῆς.

Τὰ ἄνθη τῆς ἀρτοκαρπεῖας εἶναι μονόοικα, δηλαδὴ,
τὰ ἀρρένα καὶ θήλεα ἄνθη εὐρίσκονται χωρισμένα μὲν,
ἀλλ' ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ δένδρου· δὲν ἔχουσι δὲ κάμμίαν
καλλονήν. Ἡ φύσις, κύριον σκοπὸν ἔχουσα τὴν παρα-

γωγὴν, ἐνίοτε ἀμελεῖ τὴν λαμπρότητα μὲ τὴν ὁποίαν
τελοῦσι τοὺς φυτικούς γάμους τῶν, καὶ περιβάλλουσι
τὴν νυμφικὴν κλίνην τῶν τὰ Ρόδα, τὰ Κρίνα, ἢ Βι-
κτωρία, (1) ἢ Νυμφαία, καὶ ἢ Καμηλία.

Τὰ ἀρρένα ὄθεν ἄνθη τῆς Ἀρτοκαρπεῖας εἶναι μικρὰ,
καὶ ἐνούμενα πολλὰ ὁμοῦ περὶ ἕνα κοινὸν ἄξονα σχημα-
τίζουσιν ἴσουλον κυλινδρικὸν ἔχοντα μῆκος ἐξ δακτύλων,
καὶ σχεδὸν ἀνάλογον μὲ τὴν ἀνθηστὴν ἐνὸς Ἑλληνικοῦ
φυτοῦ φουμένου ἐντὸς λιμνῶν, γαιθάρων καὶ παραπο-
ταμίων, καὶ κοινῶς ἐπιλεγομένου *τύβα* (*tyrpha lati-
folia*.) Ἐκαστὸν δὲ ἄνθος τούτου τοῦ κυλίνδρου συνί-
σταται ἀπὸ ἕνα μικρὸν διμερῆ κάλυκα, τὰ μέρη τοῦ
ὁποίου εἶναι ὑπομήκη, ἀμβλέα, κοῖλα, καὶ ἴσα πρὸς ἄλ-
ληλα, καὶ ἀπὸ ἕνα στήμονα οὔτινος, τὸ μὲν νῆμα εἶ-
ναι βραχὺ, ὁ δὲ ἀνθήρ ὁ τὴν γόνιμον κόριν, ἢ γύριν
περιέχων, εἶναι ὑπομήκης, ἀλλὰ μὴ ἐξέχων τοῦ κά-
λυκος.

Τὰ δὲ θήλεα ἄνθη καῖνται καὶ αὐτὰ περὶ ἕνα σαρ-
κώδη σφαιρικὸν ἄξονα, εἶναι δὲ γυμνά, δηλαδὴ, δὲν φέ-
ρουσιν οὔτε κάλυκα οὔδὲ στεφάνην, ἀλλὰ συνίστανται
ἀπὸ μίαν ὠοθήκην τελευτῶσαν εἰς στύλον νηματώδη
φέροντα ἐπὶ κορυφῆς ἐν ἢ δύο στίγματα.

Ἡ ἀμοιρος ὁμοῦ καλλονῆς αὕτη σφαῖρα μέλλει
μετὰ τὴν γονιμοποίησίν της διὰ τῶν ἀρρένων ἀνθῶν,
νὰ γείνη μετ' ὀλίγον καρπὸς τρέφων ἑκατομμύρια
ἀπόρων καὶ δυστυχῶν πλασμάτων, ὧν τὰ πλεῖστα ὀλί-
γον ἐξέχουσι τῆς ἀνωτάτης ζωολογικῆς βαθμίδος.

Ὁ καρπὸς οὗτος γίνεται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον σφαι-
ρικὸς καὶ μέγας ὡς νηπίου κεφαλῆ, ἀλλ' ἐνίοτε ἔχει
καὶ ἐνὸς ποδός διάμετρον· ἄλλοτε δὲ πάλιν γίνεται
ῶσειδῆς καὶ ἄλλοτε ὑπομήκης κατὰ τὰ διάφορα εἶδη
τῶν δένδρων ἅτινα τὸν παράγουσι, καὶ ἅτινα θέλο-
μεν ὀνομάσει παρακατιῶν. Ἡ ἐπιφάνειά του εἶναι ἀ-
νώμαλος καὶ σχεδὸν κονδυλώδης, αἱ δὲ μικραὶ αὐταὶ
ἀνωμαλίαι της, αἵτινες ὀργανογραφικῶς δὲν εἶναι ἄλλο
τι εἰμὴ αἱ κορυφαὶ τῶν ὠοθηκῶν, περιβάλλοντα ἐντὸς
πενταγώνου ἢ ἐξαγώνου σχήματος, προκύπτοντος ἀπὸ
τὴν πρὸς ἀλλήλας συμπιέσιν τῶν ἰδίων ὠοθηκῶν, αἵτινες
ἀύξηθεῖσαι ἀποτελοῦσι σχεδὸν τὸν ὅλον ὄγκον αὐτοῦ.
Περιέχει δὲ ὁ καρπὸς, ἐντὸς ἀφθόνου πόλτου περὶ ἕνα
ῥοπαλοειδῆ ἄξονα, πολλὰ σπέρματα πρισματικὰ καὶ
γωνιώδη περικαλυπτόμενα ὑπὸ διαφόρων διακεκριμέ-
νων μεμβρανῶν. Ὁ δὲ πόλτος τοῦ καρποῦ ὅστις πρὶν
ὠριμάσῃ εἶναι ἀμυλώδης καὶ λευκός, ἐν τῇ ὠριμάνσει
γίνεται ὑποκύτρινος, εὐχυμος, καὶ ὑπόγλυκος. Εἰς τινα
δὲ διαφορὰν (*variété*) ἐνὸς τῶν κυριωτέρων εἰδῶν

(1) Victoria Regia, φυτὸν ἀνακαλυφθὲν εἰς τὸν ποταμὸν τῶν Ἀ-
μαζόνων, καὶ ἀφιερῶθεν εἰς τὴν Βασίλισσαν τῆς Ἀγγλίας, Ζῆ δὲ
ἐντὸς τοῦ ποταμοῦ ὡς αἱ νυμφαῖαι, καὶ ἕλλα ὑδροδίαίτα φυτὰ. Τὰ
ἄνθη του εἶναι ὡς τρυβλία μέγιστα, ῥοδέχρα, καὶ ἐπιπλέουσιν ἐπὶ
τοῦ ὕδατος, τὰ δὲ ὑποστρόγγυλα φύλλα του ἐνίοτε ἔχουσι δύο μέ-
τρων διάμετρον. Τὸ φυτὸν τοῦτο, εἰ ἐκ τῶν ἀξιοθαυμάσιων ἀριστουρ-
γημάτων της φύσεως, μετακομίσθη καὶ καλλιεργεῖται ἐν Αουδίνῃ,
ἀλλὰ διὰ τὴν καλλιέργειάν του ἐξωδεδύθησαν ἀπειρὰ πρὸς κατασκευὴν
ἀναλόγου δεξαμενῆς, διηλεκτῆ θέρμανται τοῦ ὕδατος πρὶν τοῦτο εἰσθῆ
ἐν αὐτῇ, ὑπερθετικῶς οἰκημα κ. τ. λ.

προκύψασαν αναμφιβόλως ἐκ τῆς καλλιέργειας, τὰ ἐν τῷ καρπῷ σπέρματα ἐξαμβλοῦνται καὶ δὲν ἀναπτύσσονται διόλου, ὅπερ τὴν καθιστᾷ πολυτιμωτέραν.

Ἡ μόνη δὲ προετοιμασία τὴν ὁποῖαν ἀπαιτεῖ πρὶν φαγωθῆ ὁ καρπὸς οὗτος, συνίσταται εἰς τὸ νὰ κοπῆ εἰς τεμάχια, καὶ νὰ ἐψηθῆ ἐπὶ τῶν ἀνθράκων, ἢ καὶ νὰ τεθῆ ἀκέρατος ἐντὸς κλιβάνου, μέχρις ὅτου ἡ ἐξωτερικὴ ἐπιφάνειά του μαυρίσῃ. Τότε δὲ, ἀφ' οὗ καθαρῶσθῆ ἀπὸ τὰ ἐξωτερικὰ περικαλύμματα του, τὸ ἐντὸς αὐτοῦ εἶναι λευκόν, μαλακόν, ἐλαστικόν, καὶ ἀνάλογον μὲ τὸ ἐσωτερικόν μέρος τοῦ ἄρτου. Ὁμοιάζει δὲ πολὺ κατὰ τὴν γεῦσιν μὲ τὸν ἐκ σίτου ἄρτον, ἀλλ' ἔχει τι ἀναμιμνήσκον τὴν κυνάρην καὶ τὸ κολοκάσιον.

Ὁκτὼ μῆνας κατ' ἔτος, ἀπὸ Ἰουανουαρίου μέχρι τέλους Αὐγούστου, αἱ Ἄρτοκαρπείαι φέρουσι διηγεκῶς καρπούς, κατὰ δὲ τοὺς λοιπούς τίσσaras προετοιμάζουσι τὴν μέλλουσαν καρποφορίαν, διότι ἐντὸς αὐτῶν ἀναβλαστάνουσι καὶ ἀνθοῦσι. Πρὸς ἐφόδιον δὲ καὶ τῶν τεσσάρων τούτων μηνῶν, οἱ κάτοικοι προετοιμάζουσι διὰ τῶν καρπῶν εἶδος τι ζυμωθείσης μάζης τὴν ὁποῖαν ἐψήνουςιν ἐντὸς τῶν κλιβάνων, ὅσας τις λάβωσιν ἀνάγκην ταύτης. Δύω δὲ Ἄρτοκαρπείαι ἀρκοῦσι κατὰ τὸ διάστημα ἐνὸς ὁλοκλήρου ἔτους νὰ θρέψωσιν ἓνα, μετρίως πολυφάγον, ἄνθρωπον.

Εἰς πολλὰ δὲ μέρη τρώγουσι καὶ τὰ ἐντὸς τῶν καρπῶν σπέρματα, τὰ ὅπερ ἐψήνουςιν ὡς παρ' ἡμῶν τὰ κάστανα. Ἀλλὰ δὲν εἶναι μόνον ἡ ἀπαραίτητος διὰ τὴν ζωὴν τοῦ ἀνθρώπου τροφή, ἣτις ἀποτελεῖ τὸ πολυτίμον τοῦ δένδρου τούτου. Διότι, διὰ μὲν τοῦ ἐσωτερικοῦ φλοιοῦ κατασκευάζουσι φορέματα, διὰ δὲ τῶν ξύλων του, τὰς οἰκίας καὶ τὰ πλοιάριά των, διὰ δὲ τῶν ἀπεξηραμένων ἀρρένων ἀνθῶν, ἐν εἶδος ἐναύσματος (ὑσκάς) καὶ τέλος διὰ τοῦ γαλακτώδους ὁποῦ του ἰξὸν πρὸς ἄγραν τῶν πτηνῶν.

Τὰ κυριώτερα δὲ καὶ γνωστότερα εἶδη τῶν Ἄρτοκαρπεῶν εἶναι σήμερον τὰ ἀκόλουθα:

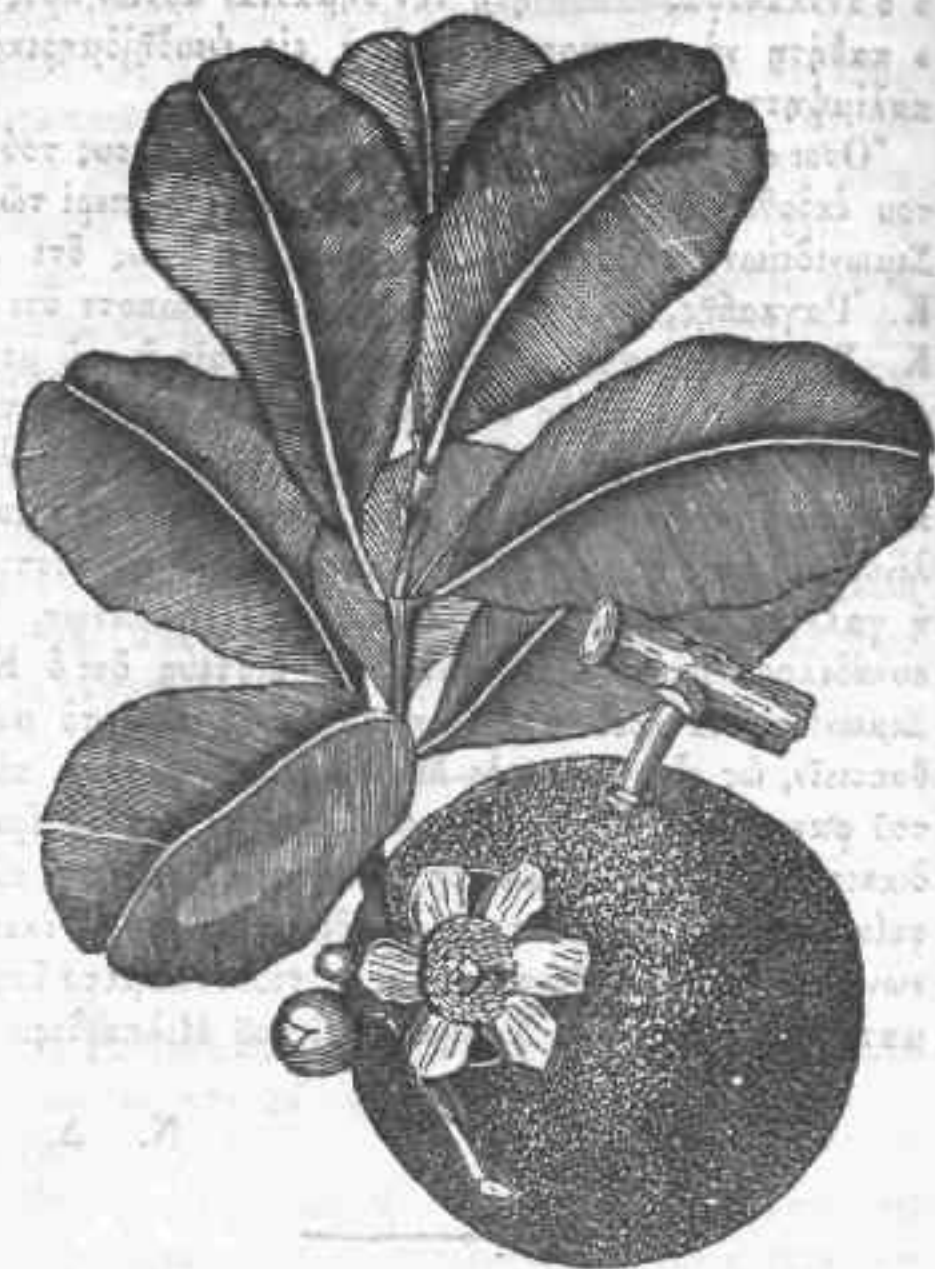
1. Ἄρτοκαρπέα ἡ περίτμητος (*Artocarpus incisa*). Αὕτη ἔχει εἰς τὰ ἄκρα τῶν φύλλων τῆς βαθείας ἐντομάς φύεται δὲ εἰς τὴν μεσημβρινὴν Ἀσίαν, καὶ εἶναι ἡ κοινοτέρα καὶ καλλητέρα τῶν ἄρτοκαρπεῶν.

2. Ἄρτοκαρπέα ἡ ἑτερόφυλλος (*Artocarpus heterophylla*). Αὕτη ἔχει τὰ φύλλα ὠρειδῆ, ἄνισα, λειότερα δὲ καὶ μικρότερα τῶν τῆς προλαβούσης φύεται δὲ εἰς τὰς ἀνατολικὰς Ἰνδίας, τὰς Μολούκκας, καὶ τὰς Φιλιππίνους νήσους.

3. Ἄρτοκαρπέα ἡ ἀκεραιόφυλλος (*Artocarpus integrifolia*). Αὕτη χαρακτηρίζεται ἀπὸ τὰ ἐντελῶς ἀκέρατα ἄκρα τῶν φύλλων τῆς καὶ τοὺς ὀρθοὺς ἰούλους τῶν ἀρρένων ἀνθῶν τῆς. Φύεται δὲ εἰς τὰς Ἀνατολικὰς Ἰνδίας καὶ τὴν Κίναν, καὶ εἶναι περιζήτητος διὰ τὰ ἐντὸς τοῦ καρποῦ τῆς σπέρματα. — Κλάδον τούτου τοῦ εἶδους περιστάνει καὶ ἡ παρούσα εἰκὼν.

4. Ἄρτοκαρπέα ἡ Φιλιππίνιος (*artocarpus philippensis*) αὕτη φύεται ἀποκλειστικῶς εἰς τὰς Φιλιππίνους νήσους.

5. Ἄρτοκαρπέα ἡ λάσιος (*Artocarpus hirsuta*). αὕτη φύεται εἰς τὸ Μαλαβάρ ἐπὶ τῆς πετρῶδους καὶ ἀμμώδους παραλίας. Ὅταν δὲ ἀπὸ τοῦ καρποῦ ταύ

Ἄρτοκαρπέα ἡ ἀκεραιόφυλλος.

τῆς φάγγη τις πολὺ, παρενοχλεῖται ἀπὸ ἐν εἶδος δυσἀρέστου εὐκοιλιότητος, τὴν ὁποῖαν οἱ κάτοικοι εὐκόλως καταπαύουσι πίνοντες ἀφέψημα τῶν ῥιζῶν ἢ τοῦ φλοιοῦ τοῦ ἰδίου δένδρου, τὰ ὅποια εἶναι στυπτικώτατα. Διὰ δὲ τῶν κολοσσαίων κορμῶν τοῦ δένδρου τούτου οἱ Ἰνδοὶ κατασκευάζουσι τὰ μονόξυλά των.

Αἱ ἄρτοκαρπέαι βοτανικῶς θεωρούμεναι εἶναι τύπος μιᾶς οἰκογενείας φυτῶν, ἣτις ἀπ' αὐτῶν καλεῖται οἰκογένεια τῶν Ἄρτοκαρπεῶν· ἡ δὲ οἰκογένεια αὕτη συγγενεύει μὲ τὴν τῶν Κνιδῶν, τῶν Μωρεῶν καὶ τὴν τῶν Συκῶν.

Θ. Ο.

ΤΗΛΕΓΡΑΦΟΣ ΔΙΑ ΚΟΧΛΙΩΝ.

Πρὶν περιγράψωμεν τὴν παράδοξον δοκιμὴν τοῦ διὰ κοχλιῶν τηλεγράφου, προλαμβάνομεν νὰ διαδηλώσωμεν ὅτι δὲν ἀναδεχόμεθα τὴν εὐθύνην τῶν διαβεβαιώσεων τὰς ὁποίας δίδουσι οἱ ἐφευρεταὶ αὐτοῦ ὅτι θέλει εὐδοκιμήσει. Ναι μὲν, πράγματα περίεργα ἐγένοντο ὑπὸ τοὺς ἰδίους ἡμῶν ὀφθαλμοὺς, διὰ μέσου παρασκευασίας τινὸς περιεχοῦσης κοχλίας πολλοῦ καὶ μεγάλου, ἀλλ' ἀποροῦμεν πῶς οἱ αὐτῆς εἶναι δυνατόν νὰ συστηθῆ ἀνταπόκρισις μεταξὺ τῶν δύο ἡμισφαιρίων, γινομένης χρήσεως μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς παγκοσμίου γλώσσης, μετὰ μεγίστης ταχύτητος καὶ ἀκρίβειας, ὡς διασχυρίζονται οἱ ἐφευρεταί.

Ἀλλ' ὅπως ποτ' ἀνῆλθῃ, καὶ ὅποιοι καὶ ἂν ὦσιν οἱ